

Consultatievragen bij Toelichting Herijking Verordening op de Beroepsprofielen**1. Vul hier uw gegevens in**

Voor- en achternaam	Titel	E-mailadres	Functie	Werkzaam bij
Anja Bast	RA		Directeur Vaktechniek	Flynth Adviseurs & Accountants

2. Voor- en achternaam

Antwoorden

Anja Bast

3. Titel

Antwoorden

RA

4. E-mailadres

Antwoorden

5. Functie

Antwoorden

Directeur Vaktechniek

6. Werkzaam bij

Antwoorden

Flynth Adviseurs & Accountants

Hoofdstuk 3 (pagina 12-19)

7. Herkent u het DNA (de belangrijkste competenties van de accountant)?

Antwoorden

Wij herkennen het DNA van de accountant.

De competenties omvatten niet alleen vaktechnische kennis en kunde in combinatie met ethisch handelen. Wij benadrukken het belang van persoonlijke vaardigheden als een juiste grondhouding, maatschappelijke oriëntatie, lerend- en reflectief vermogen, leiderschap en verantwoordelijkheid. Daarnaast zijn multidisciplinair samenwerken en professionele vaardigheden belangrijk bij een goede uitoefening van ons beroep. Genoemde persoonlijke vaardigheden, naast de noodzakelijke theoretische kennis, dragen bij aan de aantrekkelijkheid van het beroep en de opleiding.

8. Zijn de omschreven werkvelden voldoende herken- en herleidbaar?

Antwoorden

In fase 1 wordt geen wijziging van de wet voorgesteld. Wij pleiten er voor om een duidelijke aansluiting met de wet te behouden. In de huidige wet op het accountantsberoep kennen we ledengroepen ("een bij verordening ingesteld verband van leden van de beroepsorganisatie", Wab artikel 16a), namelijk de openbaar accountants, accountants in business, interne- en overheidsaccountants. De omschreven werkvelden zijn gedeeltelijk herleidbaar naar deze indeling. De rol van de interne- en overheidsaccountant is nauwelijks herkenbaar, en voor de accountant in business is er sprake van een beperking van werkvelden, aangezien de werkvelden in de ontwerpverordening limitatief beschreven zijn.

De werkvelden zijn ook niet voldoende onderscheidend van de werkzaamheden zoals opgenomen in artikel 4 van de concept verordening. Op pagina 5 van de toelichting is opgenomen "Het beroepsprofiel is enerzijds het fundament voor de opleidingen tot accountant.

Anderzijds dient het als leidraad voor de individuele accountant: het omvat de kern van het accountantsberoep."

In dit kader is het passend als de werkvelden zouden aansluiten bij de regelgeving van het accountantsberoep. Wij vinden aansluiting bij de indeling van de HRA bundel passend:

- Werkzaamheden leidend tot een "assurance" uiting
 - Werkzaamheden leidend tot een "aan assurance verwante" uiting
 - Overige werkzaamheden.
-

Hoofdstuk 4 (pagina 20-25)

9. Heeft u opmerkingen of suggesties bij dit hoofdstuk over de opleiding tot accountant?**Antwoorden**

Het onderscheid tussen wel of niet certificeringsbevoegd verdwijnt. Wij zijn het hiermee eens. Het onderscheid tussen de titels AA en RA wordt hierdoor duidelijker. Voor de CEA biedt dit meer helderheid bij het bepalen van de eindtermen voor de opleidingen. Hierdoor kan in het maatschappelijk verkeer beter worden aangegeven wat men van de verschillende accountants kan verwachten, waardoor de huidige verwachtingskloof kleiner wordt.

Wij kunnen ons vinden in het voorstel dat AAs beoordelingsopdrachten en overige niet-wettelijke controleopdrachten en assurance opdrachten kunnen uitvoeren. Het is goed om focus aan te brengen voor de verschillende soorten assurance opdrachten. Tegelijkertijd hebben wij kritische vragen bij dit voorstel:

1. Wij vragen ons af hoe dit de studeerbaarheid van de opleidingen tot AA ten goede komt. Voor zover er sprake is van een vrijwillige controle is er sprake van hetzelfde controleobject, nl de jaarrekening. En voor zowel de vrijwillige jaarrekeningcontrole, als de assurance opdrachten geldt dat deze tot hetzelfde niveau van zekerheid leiden als een wettelijke controle opdracht. De opleiding van de AA accountant zal hierop moeten aansluiten.

2. Wij hebben vraagtekens bij de aspecten/randvoorwaarden zoals beschreven op pagina 23 van het rapport “in balans met de toekomst” en pagina 12 en 13 van de toelichting op de concept verordening. Voor ons is onduidelijk waar deze aspecten op gebaseerd zijn. Wij vragen ons af of deze begrippen zoals nu toegelicht objectief zijn te interpreteren en dus voldoende houvast bieden voor het definiëren van bevoegdheden.

Ten slotte steunen wij dat huidige AAs met certificeringsbevoegdheid hun rechten behouden voor wettelijke controles en dat hiervoor geen overgangsregeling nodig is. In fase 2 kan dit worden gezien als een specialisatie die actief onderhouden moet worden via permanente educatie of andere middelen (b.v. een eis van ervaringsuren).

Hoofdstuk 5 (pagina 26-35)

10. Vindt u dat alle accountants certificeringsbevoegd voor de wettelijke controle moeten worden opgeleid? Wat zijn daarbij uw overwegingen?

Antwoorden

Nee. De wetgever heeft maatschappelijke aanleidingen gezien om bepaalde controles bij wet aan te wijzen. Hoewel iedere controle opdracht tot hetzelfde niveau van zekerheid moet leiden, zijn wij van mening dat voor het uitvoeren van een wettelijke controle een wetenschappelijk denk niveau vereist is. De wettelijke controle dient daarom voorbehouden te zijn aan de RA die een masteropleiding gevolgd door een postmaster opleiding heeft gevolgd. Het opnemen van dit vereiste in de oriëntatie MKB zou de opleiding te zwaar maken, wat ongewenste effecten zou hebben op de aantrekkelijkheid ervan en zou leiden tot minder instroom. Dit is in strijd met het doel om de opleiding beter studeerbaar te maken. Om onder voorwaarden overige niet-wettelijke controleopdrachten en assurance-opdrachten uit te laten voeren door de AA, dient de oriëntatie Accountancy MKB voldoende theorie en vaardigheden op het gebied van audit & assurance te bevatten. Zie ook vraag 4.1

11. Bent u het er mee eens dat er de mogelijkheid is te kiezen voor de opleiding Accountancy, die opleidt tot accountant zonder certificerende bevoegdheid voor de wettelijke controle met een facultatieve aanvullende opleiding Assurance? Wat zijn daarbij uw overwegingen?

Antwoorden

Wij zijn van mening dat de wettelijke controle exclusief voorbehouden moet blijven aan de RA.

AA's die de ambitie hebben om wettelijke controles uit te voeren, kunnen kiezen voor de RA-track. Dit draagt ook bij aan een duidelijkere profilering van zowel de AA als de RA in het maatschappelijk verkeer.

12. Vindt u dat de AA zonder certificeringsbevoegdheid voor de juiste positionering een zwaarder profiel moet hebben op het gebied van audit & assurance? Ziet u dat als onderdeel van de Accountancy MKB-studie, als onderdeel van een vervolgstudie Assurance of van beide?

Antwoorden

Wij verwijzen naar onze antwoorden bij vraag 4.1 en 5.1. De vervolgstudie Assurance leidt op voor wettelijke controle opdrachten. Zoals vermeld in de toelichting op de herijking van de verordening op de beroepsprofielen, mag de AA beoordelingsopdrachten, overige niet-wettelijke controleopdrachten en assurance opdrachten uitvoeren, zonder de vervolgstudie assurance te volgen. Het zekerheidsniveau bij deze opdrachten is gelijk aan het zekerheidsniveau bij wettelijke controle-opdrachten. Dit betekent dat de opleiding Accountancy MKB zodanig ingericht moet zijn dat de AA accountant deze opdrachten kan uitvoeren.

Een bijkomend voordeel is het ontwikkelingsperspectief voor de AA: de overgang naar RA met de ervaring opgedaan met de andere assurance opdrachten dan wettelijke controles zal minder complex en daardoor gemakkelijker te realiseren zijn. Dit kan een positieve bijkomstigheid zijn voor zowel de AAs als de RAs: een aantrekkelijk vooruitzicht voor de AA en een hogere instroom voor de RA.

13. Vindt u het noodzakelijk dat de AA die de oriëntatie Accountancy MKB heeft gevolgd en aansluitend RA wil worden een wetenschappelijke master moet volgen of zou in uw optiek een HBO-Master ook toepasbaar zijn? Wat zijn daarvoor uw overwegingen? Levert een wetenschappelijke master en HBO-master daarbij in uw optiek differentiatie in bevoegdheden en dus in de opleiding op en zo ja, welke? Als u een opleider bent, zou u dan overwegen een HBO-master Assurance aan te bieden?

Antwoorden

Wij zijn van mening dat hierbij sprake dient te zijn van masterniveau (inclusief de postmaster), de vereiste kennis en kunde, en praktijkervaring zoals die ook geldt voor RAs die de reguliere oriëntatie assurance hebben gekozen.'

De verwachting is dat een HBO-master niet aansluit op het niveau dat passend is in de hedendaagse maatschappij waarin de RA zich beweegt. Dit sluit ook niet aan bij andere vergelijkbare professionele beroepen in Nederland, waar een wetenschappelijke master de basis vormt.

14. Zijn voor de opleiding Accountancy MKB ten behoeve van de problematieken waarmee het MKB te maken heeft en waarvoor de accountantskantoren dus een adviesoplossing moeten zien te vinden, voor de opleiding Accountancy MKB kennis en vaardigheden op masterniveau vereist of volstaat een opleiding op post HBO-niveau?

Antwoorden

In het rapport "In balans met de toekomst" is niet duidelijk toegelicht wat beoogt wordt met de HBO-master. Zie verder de volgende vraag met reactie.

15. Is het dan raadzaam de post HBO-opleiding om te bouwen tot een MSc opleiding of verdient het de voorkeur om naast een op overige assurance-opdrachten gerichte post HBO-opleiding een MSc aan te bieden, waarin de vereiste kwalificaties zijn opgenomen?

Antwoorden

Om de studeerbaarheid te bevorderen en herkenbare labels in het maatschappelijk verkeer te behouden, is het enerzijds niet raadzaam om de opleiding Accountancy MKB op masterniveau te brengen. Anderzijds vereist het nadere bestudering of de standaarden uit de COS, die relevant zijn voor de beoordelingsopdrachten, de overige niet-wettelijke controleopdrachten en assuranceopdrachten, op post-HBO niveau gegeven kunnen worden.

16. Accountants met het Accountancy MKB profiel worden opgeleid met een focus op samenstellen, fiscaliteit en advisering. RAs worden opgeleid met een audit & assurance profiel. Vindt u dat RAs aanvullende kwalificaties moeten behalen om in het marktsegment MKB werkzaam te zijn? Zo ja, op welke wijze?

Antwoorden

Ja. De RA opleiding sluit niet uit dat RA's ook werkzaam kunnen zijn in het MKB segment. RA's benaderen deze onderdelen vaak te veel vanuit een Audit-perspectief. Het zou nuttig zijn om enkele vakken van Accountancy MKB ook in de Assurance-variant aan te bieden. Bijvoorbeeld meer aandacht voor het juiste begrip van standaard 4410 is noodzakelijk. Dit vergroot het inzicht van de RA in de werkzaamheden van de AA in de samenstellingspraktijk en verbetert de kwaliteit van de uitvoering van samenstellingsopdrachten door de RA. De samenwerking tussen AA en RA zal verbeteren doordat een deel van de verwachtingskloof wordt verkleind.

17. Heeft u andere suggesties over de positionering van de AA in het MKB?

Antwoorden

Het streven naar een beter bestudeerbaar opleidingsmodel voor AAs en een duidelijker herkenbaar onderscheid in het maatschappelijk verkeer zijn belangrijke argumenten voor een opleiding zonder certificering voor de AA. Aanvullende kennis die later noodzakelijk blijkt in de uitoefening van ons beroep, kan via specialisatie of permanente educatie worden aangeboden. Zo wordt voorkomen dat de basisopleiding tot AA onnodig zwaar wordt.

(NB Het uitvoeren van meer onderzoek naar de redenen achter de beperkte instroom en hoge uitstroom in de accountantsopleiding kan waardevolle inzichten opleveren. Mogelijke factoren die hierbij een rol spelen, zijn onder andere hoge werkdruk, werk-privébalans, budgetdruk. Deze aspecten zullen, zeer waarschijnlijk, niet via het beroepsprofiel opgelost kunnen worden.)

Hoofdstuk 6 (pagina 36-39)

18. Vindt u dat de continue professionele ontwikkeling in voldoende mate is verwerkt in het Beroepsprofiel?

Antwoorden

Ja.

Hoofdstuk 7 (pagina 40-43)

19. Kunt u zich vinden in een accountantsregister dat onderscheid maakt tussen opleidingstitel en beroepstitel naar analogie van het medische beroep?

Antwoorden

Ja, wij onderschrijven het belang om een onderscheid te maken tussen

- een opleidingstitel die duidelijk refereert aan een opleiding en altijd behouden blijft
 - een beroepstitel waaraan voorwaarden zijn verbonden van praktiseren en permanente educatie
-

20. Kunt u zich vinden in gehanteerde terminologie RA resp. AA als opleidingstitel of heeft een ander voorkeursalternatief?

Antwoorden

Ja, zowel de titels RA als AA hebben zich bewezen in de markt. Er is geen reden om deze terminologie te wijzigen.

21. Wat is voor u een redelijke termijn voor het vervallen van de specialisaties: 5 jaar zoals in het medisch beroep, of een andere termijn?**Antwoorden**

Eenzijds is er een redelijke termijn nodig voordat de beroepstitel niet mee gevoerd mag worden. Anderzijds is in het rapport 'In balans met de toekomst' beschreven dat de wereld complex is door constante technologische innovatie, maatschappelijke uitdagingen en toenemende regelgeving. Wij geven een in overweging of een termijn van van 5 jaar dan niet te lang is om adequaat te reageren op de snel veranderende omgeving.

22. Welke specialisaties ziet u voor zich voor de AA?

Antwoorden

De volgende voorbeelden zijn te noemen:

- Fiscaal-specialist
 - Bedrijfskundig-specialist
 - Financierings-specialist
 - Duurzaamheids-specialist;
-

23. Bent u van mening dat een RA altijd eerst de financial audit-specialisatie moet hebben behaald voordat een andere specialisatie wordt behaald (huidige situatie) of dat je ook RA kunt worden vanuit een andere specialisatie zonder financial auditor te zijn?

Antwoorden

Wij halen twee vragen uit deze vraag:

1. Moet altijd eerst de financial audit-specialisatie behaald zijn voordat een andere specialisatie wordt behaald?

Wij zijn van mening dat dit niet nodig is als er een basisopleiding assurance zou zijn die gebruikt kan worden voor meerdere specialisaties.

2. Kun je de titel RA gebruiken voor een andere specialisatie dan de financial audit specialisatie?

Wij zijn van mening dat de titel RA historisch gezien is vervlochten met de specialisatie financial audit. Dus deze kan ons inziens niet gebruikt worden voor een assurance aanduiding gekoppeld aan andere specialisaties. Als 1 titel gewenst is voor alle specialisaties, dan geven wij in overweging 1 nieuwe titel te creëren. Echter op dit moment bestaan reeds andere titels (bijv. RE), zodat wij ons afvragen of 1 titel gewenst is.

Wij zijn van mening dat de studeerbaarheid zeer verbeterd zou worden als er een basis opleiding assurance zou komen en daarbovenop de specialisaties. Zeker nu het aantal specialisaties toe lijkt te nemen waarvoor het niet noodzakelijk is een (volledige) accounting MSc te volgen en er ook meer gesproken wordt over derden-assurance providers (bijvoorbeeld in de specialisatie duurzaamheid). Dit vraagt een andere benaderingswijze dan waarin de huidige opleidingen voorzien.

24. Kunt u zich vinden in de randvoorwaarden voor het definiëren van aanvullende specialisaties?

Antwoorden

Ja, we zijn het eens met de randvoorwaarden zoals genoemd in de toelichting. Wij hechten grote waarde aan een “level-playing field” voor alle assurance providers.

25. Kunt u maximaal 5 mogelijke specialisaties noemen die u het meest wenselijk acht en kunt u aangeven hoe u tot uw keuze bent gekomen?

Antwoorden

Hier zijn enkele voorbeelden van specialisaties:

- CSRD, een onderwerp dat nog in ontwikkeling is;
 - IT, de snelle ontwikkeling vraagt om meer kennis en kunde van IT dan voorheen nodig was;
 - Fraude, ingegeven door de aandacht vanuit het maatschappelijk verkeer voor fraudegevallen en de snelle digitale ontwikkelingen;
 - Data-specialist, meer focus op het analyseren en interpreteren van data.
-

26. Als er sprake is van een specialisatie, welke instantie zou dan naar uw mening verantwoordelijk zijn voor de toelatingsvereisten en het houden van toezicht op naleving? NBA, CEA, overheid, andere instanties?

Antwoorden

De huidige opzet voor de register accountant (in het consultatie document specialisatie financial auditing), waarbij de wetgever de CEA verantwoordelijk heeft gemaakt voor de toelatingsvereisten en de NBA voor de goede beroepsuitoefening, is een toereikend model. De vraag is of 1 orgaan in staat is om dit te doen voor meerdere specialisaties.

Ook geven wij in overweging om de toetsende rol af te zonderen van de beroepsorganisatie en te beleggen bij een onafhankelijke toezichthouder. Dit zorgt voor een zuiverder governance-model.
